

NORMAL ÖĞRETİM KÜRESELLEŞME VE TÜRKİYE

GİRİŞ

- Türkiye savaş sonrası kalkınmasında önemli yapısal dönüşümler geçirmiştir. Ancak diğer taraftan bir politika aşamasından diğerine geçilirken , popülist genişleme evreleri , kriz dönemleri ve IMF ile ilişkiler gibi önemli süreklilikler de ayırt edilebilmektedir.
- Bu çalışmanın amacı , Türkiye'nin savaş sonrası iktisadi kalkınmasında özellikle iki savaş arası dönemdeki tek partili yapıdan büyük bir kopuşu temsil eden çok partili demokrasi bağlamında , ortaya çıkan büyük politika dönüşümlerini anlamak için kavramsal bir çerçeve geliştirmektir. Geliştirilen çerçeve , yapısal dönüşümleri ile bunların altında yatan sürekliliklerin aynı anda yaşandığı birlikteliği açıklamayı amaçlamaktadır. Temel tezimiz , Türkiye'nin , iktisadi hayatta reaktif(takip eden) devlet anlayışını sergilediğidir.
- Türkiye deki politika dönüşümlerinde asıl itici güç dışsal dinamiklerden kaynaklanmış , bir politika evresinden diğerine geçişte kilit rolü dışsal aktörler oynamıştır.

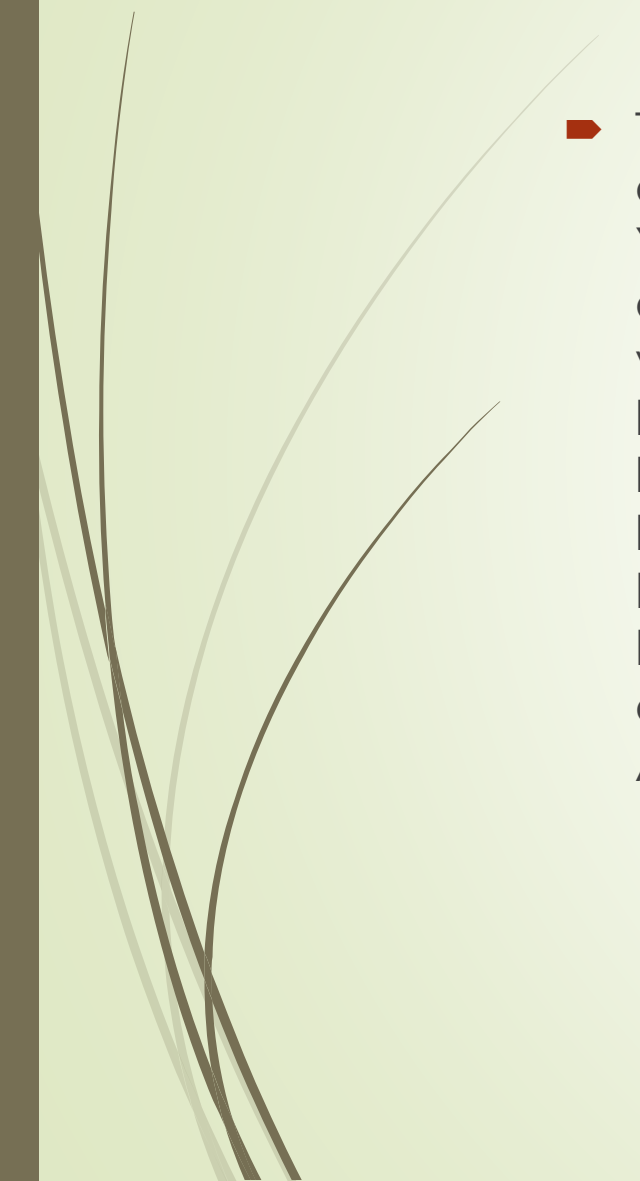
Küreselleşme Boyutları ve Türkiye'ye Etkileri

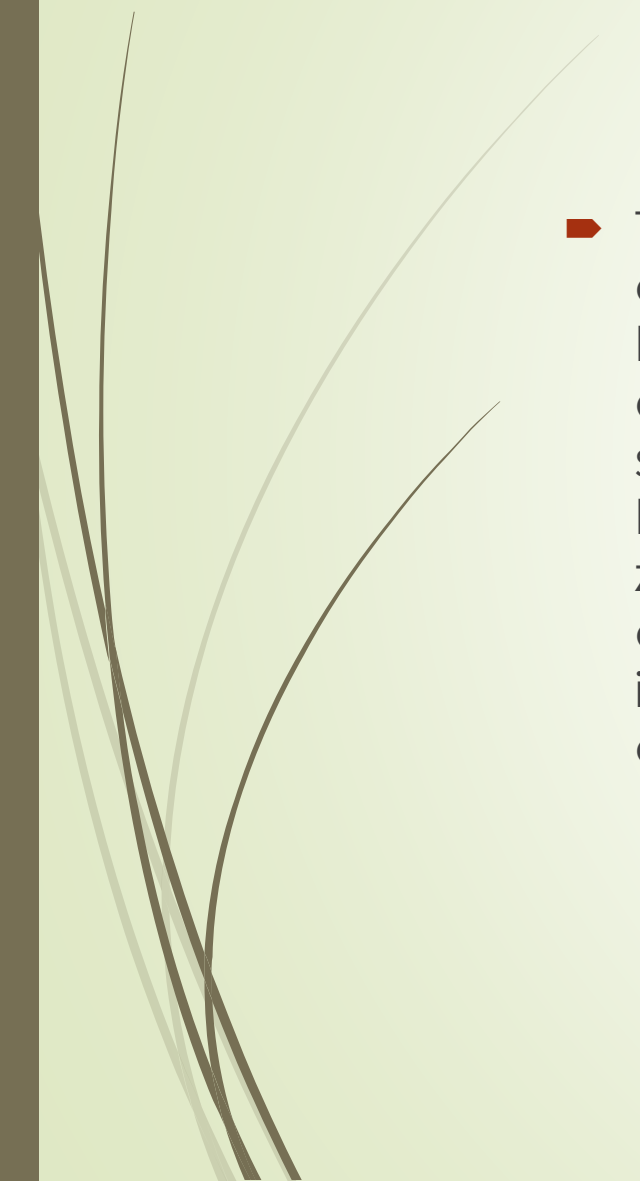
- 1980'li yıllardan sonra dünyaya meydan okuyan küreselleşmeye karşı dünyada olduğu gibi Türkiye'de de kuşkucu bir şekilde yaklaşıldığı görülür. Bu kuşkucu yaklaşımın dayanakları olarak küreselleşmenin ekonomik, siyasi ve kültürel sınırların kaldırılması gösterilir. Bu durumda ulus devletin egemenlik alanların daraltmaktadır. Fakat mal, hizmet sermayenin rahat dolanımı varken emeğin dolanımı olmamaktadır .
- Küreselleşmenin, yanında fırsat ve riskleri de beraberinde getirmektedir. Küreselleşmenin ortaya çıkardığı kültürel, siyasal ekonomik sıkıntılar ile diğer yanda küreselleşme dışında kalarak dünyadan kopuk, içine kapalı toplumların başına gelen sorunlar.
- Küreselleşme daha önce de belirttiğimiz gibi çok boyutlu bir kavram. Bu çok boyutlu kavramların bütünü, küreselleşmenin çevresini ortaya çıkaracaktır.

1.Kültürel boyutu ve Türkiye'ye Etkileri

- “ Kültür üzerine yapılan tartışmaların iki farklı yönüne bakıldığında; bir tarafta küresel sürecin tüm dünyada kültürü homojenleştirdiği, evrensel bir tek kültürün oluşmaya başladığı ileri sürülmekteyken; diğer görüşe göre evrensel bir tek kültür mümkün değildir. Birinci görüşe göre küreselleşme dünyada mevcut kültürlerin çeşitliliğini yansıtan bir 'kültürel gökkuşağına' doğru bir gidişin olmadığını ileri sürmektedir. Aksine gelişmiş Batı 'kültür sanayi'sinin etkisi altında, giderek türdeşleşen bir popüler kültürün ortaya çıkış süreci yaşanmaktadır. Daha çok 'dünyanın Amerikan'laşması olarak da açıklanan bu süreçte Batı tipi yaşam biçimleri tüm dünyayı baskı altına almış ve tüm dünyada bir benzeşme süreci yaşanmaya başlamıştır

-
-
- Türk halk kültürü çok derin bir yapıya sahiptir. Bu zenginlik, kökleri tarihin derinlik ve ayrıntılarından almaktadır. Türkler Sibiry'a'dan Balkanlara, Yemen'den Hindistan ve Çin'e kadar çok geniş alanda yayılmış birçok devlet kurmuş o bölgelerdeki halkların kültürünü Türk kültüründe yoğunmuş ve mükemmel bir zenginlik kazandırmıştır. Bu Türk kültürünü dinamik ve sürekli kılmıştır (Fırlalı, 1996) Anadolu'nun günümüzdeki evrensel değerler taşıyan kültürünün oluşmasında Türkler ana etken olmuştur. Anadolu, küçük bir çok kültürel egeleri ve yapıları içinde barındırmıştır. Bu kültürel zenginliği bir birinden ayırmak mümkün değildir. Anadolu coğrafyasında iç içe yaşayan bu kültürel zenginlik pek az ulusa nasip olmuştur. Bu bir kültürel mozaik değildir; yurt tutulan Anadolu coğrafyasında bir kültür alışımıdır. Yeni bir Anadolu kültürüdür.

-
-
- Türkiye gibi köklü kültürel değerler birikimine sahip olan ülkeleri başlıca en önemli sorunu, küreselleşme karşısında gerekli mücadele de bulunamamasıdır. Binlerce yıllık kültür çok kısa bir sürede yok olmanın eşiğine gelmektedir. İnternet, dizi, sinema gibi küreselleşmenin en etkili silahlarından olan unsurlar yaşamımızın bir parçası olmuş. İnsanlar zamanın büyük bir kısmını tv karşısında geçirir hale gelmiştir. Örneğin çok değil kısa bir zaman önce erkekler babalarının hatta ağabeylerin yanında sakal tıraşı olmazken, artık farklı kültürün etkisi ile baba-oğul karşılık içki dahi içebilmektedir. Milli kültürümüz o kadar çok etkilenmiş ki bunu modernlik olarak algılayabiliyoruz

2. Ekonomik Boyutu ve Türkiye'ye Etkileri

- Ekonomik alanda küreselleşmenin başlangıcı 1800'lü yıllara dayanmaktadır. 1800'lü yılların başlarından itibaren keşif ve icatlardaki artış sonucu ulaştırma ve haberleşmede ulaşılan yeni boyutlar sermayenin küreselleşmesi hareketlerini başlatmıştır. Birinci Dünya Savaşının başlaması ile ekonomide küreselleşme duraklama dönemine girmiş, İkinci Dünya Savaşı ve Soğuk Savaş dönemlerinde duraklama dönemini devam ettirmiştir. 1990 lı yıllarda Berlin duvarının yıkılması kutuplaşmış dünya düzeninde çözülme bunun yanına Sovyet Rusyanın dağılması ile birlikte soğuk savaş döneminin sona Ermesi ile ekonomi alanında küreselleşme büyük bir hız kazandı.

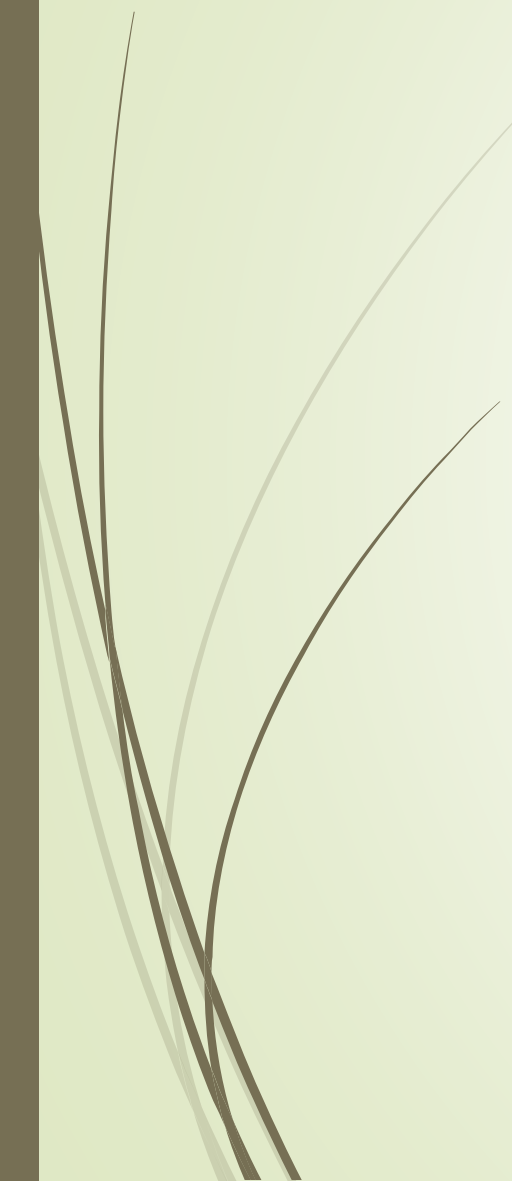

-

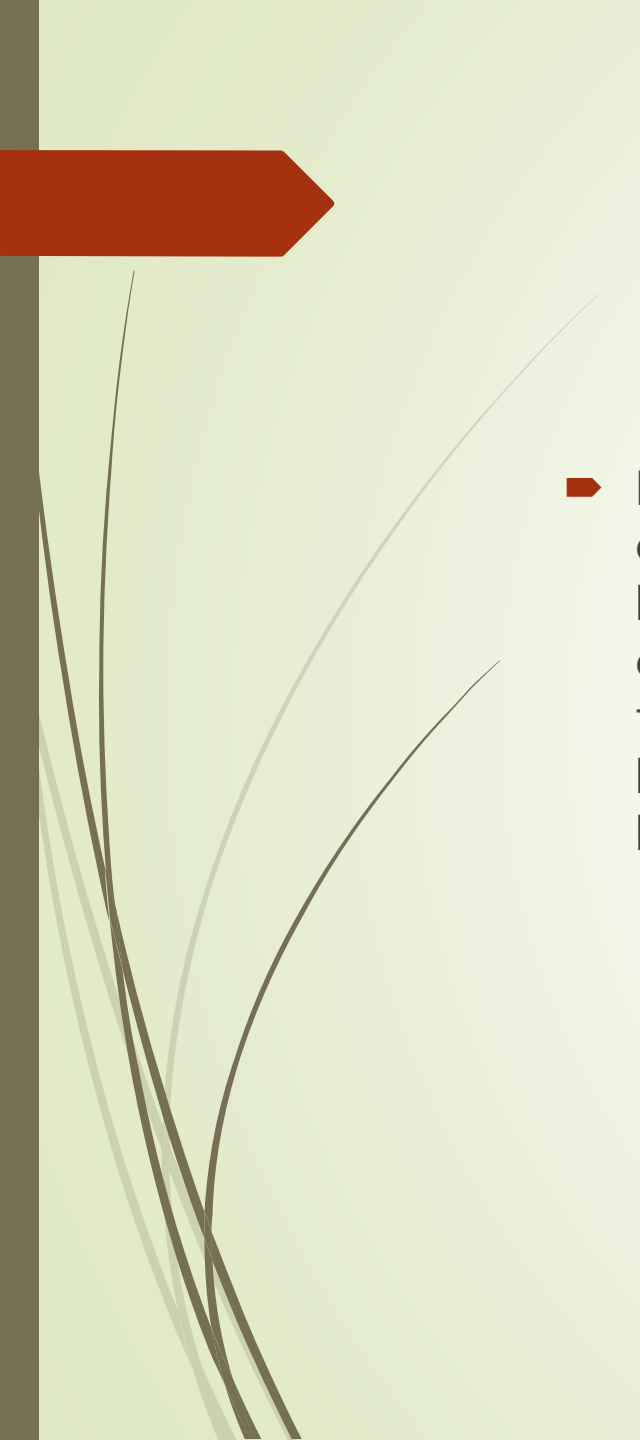
Küreselleşmenin Türkiye'ye Etkileri

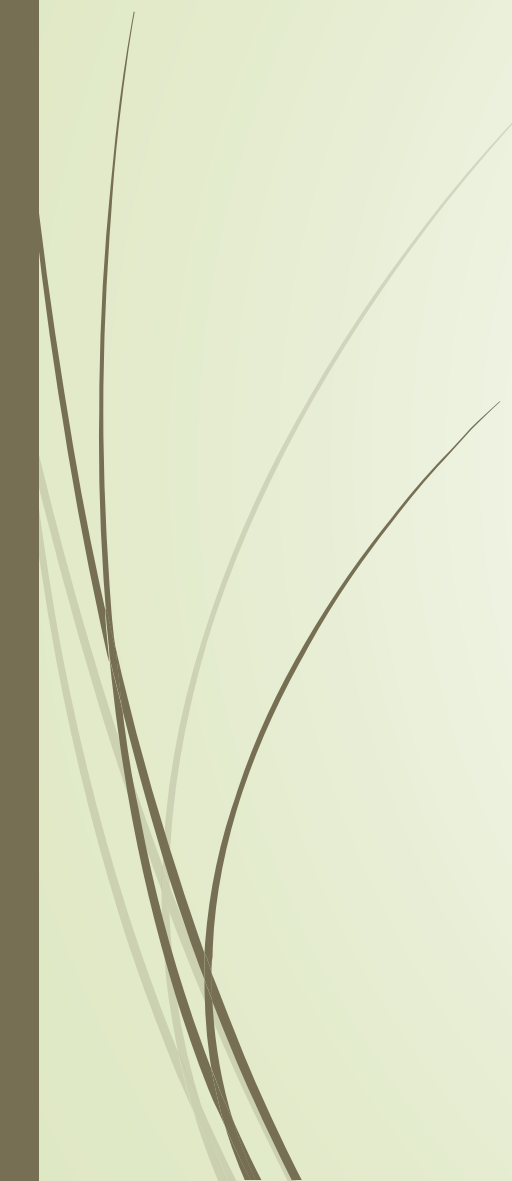
- Siyasi anlamda küreselleşme aslına bakılırsa dünyanın bütünleşmesi, sınırların silinmesi, insanların çeşitli yollardan birbirine daha çokyakınlaşması ve dünyanın giderek 'bir dünya' haline gelmesidir.
- Ekonomik küreselleşmenin sonucu olarak ortaya çıkan siyasi küreselleşme, ekonomik ve teknolojik gelişmelere bağlı olarak devletin otoritesini azaltmıştır. Küreselleşme sürecinde devlete düşen en önemli işlev; uluslararası plandaki tehdit ve olanakları hesaba katarak ulusal bir strateji belirlemek ve yönlendirmek, milli sınırların önemini yitirmesi, ulus devletin ekonomi üzerindeki denetiminin yavaş yavaş ortadan kalkmasına neden olmuştur. Bunun yanında uluslararası terörün canlanmasına neden olmuştur. Türkiye'de yabancı ülkelerinde yoğun desteği ile faaliyet gösteren pkk buna örnektir. Artık terör şehirler arası değil ülkeler arası çalışmaktadır. Afrika da gerçekleşen bir terör olayın emri Ortadoğu ülkelerinden gelebilmektedir.

-
-
- Uzun vadede baktığımızda siyasi küreselleşmenin önünü görememekteyim. İnsanlar yaratılışı gereği bir çok farklılıklarla dünyaya gelir. Yetiştği kültür farklıdır, dili farklıdır, dini farklıdır, düşünce yapıları farklıdır, yaşadığı coğrafya farklıdır. Tüm bu nedenlerden dolayı dünyadaki siyasi sınırların kalması pek mümkün değildir. Sınırlar kalmaksa da şu bir gerçek ki farklı toplumlar bir birbirlerinden ilerleyen zamanlarda daha çok etkileneceklerdir.
 - Türkiye ise siyasi küreselleşmenin karşısında milli değerlerine, özüne sahip çıkarak karşı koyabilir. Engellenmesi imkansız bu siyasi küreselleşmeden millet olarak bilinçli olmamız halinde zararlarını minimum oranda hissedilecektir.

Sonuç:

- Türk toplumunun beğeni ve ilgi alanlarının, özellikle son yıllarda, ciddi bir değişim ve dönüşüm sürecinden geçtiği söylenebilir. Bunun yansımalarını rahatlıkla görebiliriz.
- “Günümüz dünyasının temel niteliğini yansıtan küreselleşme olgusu, ekonomik, siyasal, sosyal ve kültürel alanlarda son dönemlerde yaşanan hızlı bütünleşme ve benzeşme sürecini ifade etmektedir. Bu süreçte dünya ölçeğinde hızla esen değişim rüzgârları, her alanda olduğu gibi siyasal yapılarda da köklü bir dönüşümü beraberinde getirmiş, bu dönüşüm gerek uluslararası sistemde ve gerek ulusal ve uluslararası düzeylerde yeni yönetim modellerini kaçınılmaz kılarak, ulus-devletin geleneksel yapısında ve yetki ve işlevlerinde bir farklılaşmaya yol açmıştır. Uluslararası örgütler (hükümetler arası, Hükümetler dışı), çok uluslu şirketler ve bireyler, henüz devletin yerini almamalarına karşın, uluslararası ilişkilerde devletlerin muhatabı olabilmektedirler .

-
- Küreselleşmeye dahil olmak ve bunlardan yararlanabilmek oldukça önemlidir. Küreselleşme başarılı bir şekilde dahil olmuş olanlar, dünyada hiçbir sorunun olmadığı, rahat yaşamların sürdüğü ülkelerdir. Küreselleşmeye ayak uydurmaya çalışan gelişmekte olan ülkeleri gelecekte büyük bir tehlike beklemektedir. Bu süreçte tabiat zarar görür, inşalar yabancılaşıır, kültürler unutulur. Fakat bir gün geri dönecek bu unutilanları geri kazanılacağı düşünölse de pek bu mümkün olmayacaktır

-
-
- Tüm bunlardan batının eşitlikçi bir dünya düzenine hazır olmadığı görülmektedir. Küreselleşme ekonomide, siyasette, kültürel alanda hep batı yönünde ve tek boyutlu bir gelişim göstermiştir.
 - Küreselleşme karşısında Türkiye, küreselleşmeye dahil olma ve küreselleşme karşılığında etkili bir plan programa dahil sahip değildir. 1980'li yıllardan itibaren küreselleşmeye dahil olmada ve karşı olmada bilinçsizce davranılmıştır. Düşünülmeden, plan ve program geliştirilmeden küreselleşme ile mücadele edilmeye çalışılmış. Başarıya ulaşılamayınca derinleşen bir kriz dalgası olarak geri dönmüştür. Küreselleşmenin, bu dalgalarına karşı koyamayan Türkiye, edilgen olarak uyum sağlamaya sürecine gitmektedir .
 - Türkiye tarihinin, zengin kültürel birikiminin ve jeopolitik durumunu en iyi şekilde kullanarak küreselleşmeyi kendi lehinde kullanmalıdır. Küreselleşmeden etkilenen değil de etkileyen bir ülke olmalıdır.

KAYNAKLAR

- Artun, Erman (2005) Küreselleşen dünyada güney Anadolu halk kültürünün geleceği. <http://turkoloji.cu.edu.tr/HALKBILIM/16.php> adresinden alınmıştır.
- Altunyaldız, Z (1996). Globalleşen dünyada bölgesel organizasyonların önemi ve APEC. Dış Ticaret Dergisi, Sayı:1, ss.14-17
- Bayar, Fırat (2010) Küreselleşme kavramı ve küreselleşme sürecinde Türkiye, Uluslararası Ekonomik Sorunlar, 25-35
<http://www.mfa.gov.tr/data/Kutuphane/yayinlar/EkonomikSorunlarDergisi/sayi32/firatbayar.pdf> adresinden alınmıştır.
- Çakırcı, Emin (2013, Ekim 13). Özgün ekonomi ve makale arşivi, Türkiye'nin dünya ekonomisindeki yeri.
<<http://www.ekodialog.com/Makaleler/turkiyenin-dunya-ekonomisindeki-yeri.html>> adresinden alınmıştır.

-
-
- Çetin, Beyzade Nadir (2008). Küreselleşme olgusunun farklı boyutlarıyla toplumsal yansıması: Küreselleşme karşıtı hareketler Doktora tezi, Elazığ. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/> veri tabanından ulaşılmıştır
 - Demirci, Rasih (1998), Küreselleşme ve iktisat, Milli Kùltürler ve Küreselleşme, (Konya, 16-18 Ekim 1997) Tebliğler, Tartışmalar, Konya <http://w3.gazi.edu.tr/~cafoglu/kuresel.htm> adresinden alınmıştır.

Hazırlayanlar:

Gülay ARAZ

Dilek BOZDEMİR

Onur GENÇ

Gülcan ÇAĞLAR

Mustafa AVCI

Sorular ve Cevapları

- 1) Türkiye'de politika dönüşümlerinde asıl itici güç nedir?
Cevap: Dışsal aktörler
- 2) Küreselmeye karşı Türkiye'nin kuşkucu davranmasının dayanakları nelerdir?
Cevap: Küreselleşmenin ekonomik, siyasi ve kültürel sınırların kaldırılması
- 3) Siyasi küreselleşme karşısında Türkiye nasıl bir tutum sergilemelidir?
Cevap: Milli değerlerini yitirmeden özüne sahip çıkarak milletçe bilinçli olmamız durumunda engellenemez ve bu durum karşısında minimum zarar hissedilecektir.
- 4) Siyasi anlamda küreselleşme nedir?
Cevap: Dünya'nın bütünleşmesi, sınırların silinmesi, insanların çeşitli yollardan birbirine daha kolay ve daha çok yaklaşması ve giderek Dünya'nın bir bütün haline gelmesidir.
- 5) Ekonomik küreselleşme hangi durumlarda devletin otoritesini azaltmıştır?
Cevap: Ekonomik küreselleşmenin sonucu olarak ortaya çıkan siyasi küreselleşme ekonomik ve teknolojik gelişmelere bağlı olarak devletin otoritesini azaltmıştır.
- 6) Küreselleşmenin en etkili silahlarından kabul edilen unsurlar nelerdir?
Cevap: İnternet, televizyon ve sinema.
- 7) Soğuk savaş dönemi hangi olaylardan sonra sona ermiştir?
Cevap: Berlin duvarının yıkılması ve Sovyet Rusya'nın dağılması ile birlikte sona ermiştir.
- 8) Siyasi küreselleşme ne demektir?
Cevap: Günümüz dünyasında siyasi güç, otorite ve yönetim biçimlerindeki yapısal dönüşüm olarak tanımlanabilir.